

ศิริวิมล โจงาม : การนำเสนอนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบัน

อุดมศึกษา (A PROPOSAL OF POLICIES AND OPERATIONAL PLANS FOR SPECIAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.พรชูลี อาชาวาร์จ. อ.ที่ปรึกษาร่วม: ผศ.ดร.สุชาติ ต้นชนะเดชา. 445 หน้า. ISBN 974-53-1557-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา และนำเสนอโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการวิจัยโดยการวิเคราะห์สาระจากเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา 4 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาพิการ และนักศึกษาปกติ ระดับปริญญาตรี จากสถาบันอุดมศึกษา 3 กลุ่ม คือ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ และวิทยาลัย จำนวน 573 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สาระ คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบและค่าเอฟ จัดทำร่างนโยบายและตรวจสอบโดยการจัดประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับแก้จนได้นโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ประกอบด้วย 8 ปัจจัย คือ ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจารย์และบุคลากร คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ การบริหารสถาบัน การบริหารวิชาการ งบประมาณเพื่อการพัฒนา การบริหารกิจการนักศึกษา และการให้โอกาสและความเป็นอิสระแก่นักศึกษา
2. สภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ด้านการบริหารวิชาการ และ ด้านการบริหารสถาบัน ส่วนที่เหลือ 3 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก ในด้านนักศึกษา ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน สำหรับสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา คาดหวังให้มีการปฏิบัติระดับมากทุกด้าน โดยคาดหวังการปฏิบัติระดับมากที่สุดคือด้านบุคลากร รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน และด้านการบริหารสถาบัน
3. นโยบายที่นำเสนอเพื่อการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 นโยบาย ได้แก่ (1) นโยบายตระหนักผู้เข้าใจ ให้สถาบันเร่งสร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติ กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา (2) นโยบายเอื้ออาทร ให้จัดสภาพแวดล้อม จัดหน่วยให้บริการนักศึกษาพิการ (3) นโยบายใส่ใจผู้เรียน ให้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ และ (4) นโยบายพึ่งตนเอง สนับสนุนให้นักศึกษาได้ค้นพบตนเอง ขอมรับและภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อความสำเร็จและพึ่งพาตนเองในที่สุด

ผลการวิจัยนี้ นำเสนอ สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคคลที่มีนัยสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการทุกฝ่าย ให้คำนึงถึงความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคม และการจัดการศึกษาสำหรับทุกคนอย่างมีคุณภาพ

ภาควิชา... นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา...ลายมือชื่อนิติติ.....
สาขาวิชา... อุดมศึกษา... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา...พรชูลี อาชาวาร์จ...
ปีการศึกษา... 2547... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม...ส.ว.ค.